

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
4 August st. v.
16 August st. n.

Ese in fie-care duminica.
Redacțiunea in
Közép-uteza nr. 395.

Nr. 31.

ANUL XXI.
1885.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

L a f e m e i.

e câte ori, introenit
In chinuri și in jale,
Zimbându-mi viu te-am întâlnit
Femeie 'n a mea cale.

Și-atuncea totul am uitat,
Simțind o nouă viață,
Că dintr'un vis m'am deșteptat
In altă dimineață.

Pân' te-am vădut érași c'apari,
Sticlindu-ți ochii 'n cap,
De răutăți atât de mari
Că 'n iaduri și nu 'ncap.

Și ér cu gróză am plecat,
Pribég in lumea mare,
Câtând sub ceru-'ntunecat
Alt mijloc de scăpare.

Dar tot pe tine, vrând, nevrând
Te întâlnesc într'una,
Și tot la sinu-ți, tremurând,
Me 'ntorc in totdeauna!

Carol Scrob.

I n f a ța v i e ții.

— Roman. —
(Urmare.)

VI.

doua di, când se deșteptă, sórele ridea cu voioșie grădinei ce se întindea sub ferestrele lui, ér pásérelele se scáldau in lumină ca in raiu.

Capitala noastră n'a ajuns încă ca celelalte capitale ale lumii, să nu mai pótă îngădui de cât cu mari cheltueli curți încăpătóre și vesele. Pe la noi sânt încă, in mijlocul orașului, case incongiurate de câte-o jumătate pogon de loc, cu grădină de pomi roditori, cu găini in bătătură, cu belșug și póte chiar cu câte puțin noroiu — prin cari n'a străbătut încă speculă civilizațiunii moderne. Prin multe familii, regula și

gustul european de abia au început să se așede prin case, necum să se cobóre in curte.

Când se uită Solean pe feréstă — sub un gard viu, care incepea să inverdăscă, se băteau doi claponi. Intr'aripații eunuci se pândiau ca doi adversarii intr'un asalt de floretă, privindu-se ochi in ochi, dându-se inapoi spre a se repeđi mui cu putere, sáring unul cătră celalalt cu un aer teribil, dar neavând nici un spor la luptă. Alături de ei se umflă un curcan in pene, pufnind și tărăindu-și aripele de pământ, ca un doctor militar, sabia, mergând anapoda când intr'o parte, când intr'alta, cu un moț de-o șchiopă pe cioc, și grozav de supérat. Când se dete pe lângă claponi, incurcându-se cu ghiarele in aripe, *beligeranții* o tuliră de a fugă pe sub gard, unul intr'o parte și altul intr'alta, par că ar fi fost pace între dênșii de un véc.

Privindu-i, Solean, or cât eră de trist, bufni de ris.

— Ce comedie fără șir mai e și lumea asta! — își dișe el intorcându-și capul dela feréstă.

Ceea ce însă i remase in minte, fu neghiobia claponilor și aerele curcanului.

— De géba — lumea noastră e astfel făcută: cel mai tare se intinde cât i place, ér cel mai slab n'are nici măcar dreptul să-și scótă ochii cu prietenul seu . . .

Se îmbracă repede și eși.

La minister, o săptămână de a rëndul trăi retras in cabinetul de lucru, cu nasul in gazete de tot soiul, inghițind pe fie-care di câte doue chilometri de colóne, scrise in tóte limbele. In archivele ministerului eră un bătrân slujbaş, care trăia printr'un fel de prelingere prin crăpăturile vieții, fără să-și dea bine sémă de trebuința ce o are omul de a mai ține in stăpânirea sa un cap, când are un stomach. Acesta paragină ambulantă se bucură de dreptul de a ride de tótă lumea, fiind că avea și calitatea de a da bani cu imprumut, fără să fie muștrat de nimeni. El nu putea suferi pe Solean, pentru că acesta nici nu voia să scie decă dl Havalea trăia pe pământ seu in lună.

Archivarul, cum il vėđu in acesta dispoziție, se duse prin tóte biurourile să facă chef. El își avea dialectul lui a parte in limbă; vorbia mui mult din intonații și din mâni de cât din graiu.

— Sciut, onorabile, calfa noastră e puf! ma parole . . . Na, na, naaa! credea că o să mǎrgi tot așa! Clopin-clopan et krak! pe Dumneđuul meu!

— Aud? Ai diș ceva? . . . Coulé dragi! . . . parole!

a da o față roșă ciorapilor de mătase albă, să se dissolve puțină fucsină pisată într-o cantitate de apă destul de mare. Se bate bine această apă, și băgând mâna întru se poate constata colora ei. Dacă apa este pre închisă, atunci se mai adaugă puțină, dacă este pre deschisă, atunci se mai pune puțină fucsină. În urmă se bagă în această apă ciorapii de mătase albă de două seu de trei ori. Nu trebuie a-i storce, ci a-i intinde să se asvete și să se usuce încet.

Brânza după prânț. Brillat-Savarin a dis: „Un prânț fără brânză este ca o femeie frumoasă fără un ochiu“. Acesta este un mare adevăr, și ecă de ce se recomandă ca la sfârșitul mesei să se mănânce puțină brânză. După cum dice o dicătoare, brânza are două avantaje: face să digereze cel ce a mâncat bine, și face să prânțască cel ce a mâncat rău.

Cafea barometru. Un doctor frances a observat diferitele fenomene ce se produc într-o cescă de cafea când se pune zahăr, și a constatat că acesta eră un adevărat barometru. Dacă, punând zahărul în cafea, îl veți lăsa să se topescă fără a mesteca cafeua, globulele de aer cari se află în zahăr se vor urca la suprafața lichidului. Dacă aceste globule formeză o spumă, oprindu-se în mijlocul cescei, acesta însemneză că timpul are să fie frumos; dacă, din contră, spuma formeză un inel în giurul păreților cescei, atunci este semn de ploie; timpul variabil se arată când spuma stă pe loc, fără să fie tocmai în mijlocul cescei.

Salon igienie.

Apa de seltz amestecată cu vin este o băutură plăcută și recoritore; din nenorocire însă, ea obosese în cele din urmă stomacul și impedează digestiunea. Trebuie dar a o întrebuința cu moderațiune, și a nu o bea singura, cum fac unele persoane.

Fricțiunile făcute cu mâna, cu peria seu cu materiile de lână sunt utile pentru a escită pelea, a deștepta simțibilitatea în partea ce se frecă ș-a stabili circulațiunea. Multe dureri de mușchi încetază în urma acestor fricțiuni, întrebuințând un medicament stimulent cum este spiritul camforat seu balsamul Fioravanti.

Guturaiul. Persoanele cari vor să scape de guturaiu n'au de cât să ia în toate seriile, mai nainte d'a se culcă, o ciașcă cu lapte cald în care vor pune un păhăruț de kirsch.

Frigurile intermitente se vindecă astfel: A pune în apă o mică cantitate de cogie de vișin tinăr tăiată mărunt, a bate apa bine și a bé din ea din două în două ore câte o linguriță în timpul frigurilor. A nu mări nici odată acesta dosă, căci cogia de vișin cere a fi întrebuințată cu băgare de sémă.

Deslegarea ghicitei matematice din nr. 20:

De dimineta viniseră o mulțime de fete la tîrg cu oue, din care causă prețul ouelor scăduse cu totul, așa încât erau de căpeta 7 oue de 1 crucer.

Pe timpul acesta fata ce avuse 30 de oue, vînduse din ele 28 în preț de 4 cruceri, prin urmare erau 7 oue de 1 crucer. Tot atunci fata ce avuse 10 oue nu putu vinde mai mult de 7 oue în preț de 1 crucer.

Mai tîrziu se sparge tîrgul, toți se imprăstiară cătră casă, numai cele două fete remaseră încă în tîrg.

Peste puțin se cercau ouele în ruptul capului; alte vîndătoare nu erau de cât cele două fete ce remaseră napoi. Atunci prețul unui ou se urcă la 3 cr.

Astfel fata ce avuse în tîrg 30 de oue, vîndend mai nainte 28, avu numai 2 oue, pe care căpeta 6 cr.; cealaltă vîndend mai nainte 7, i remaseră 3 oue, pe cari căpeta 9 cruceri.

Așa dară:

Fata I dimineta vîndu 28 oue cu 4 cr.
mai tîrziu , 2 , , 6 cr.

a plecat acasă cu 10 cr.

Fata II vîndu dimineta 7 oue cu 1 cr.
mai tîrziu 3 , , 9 cr.

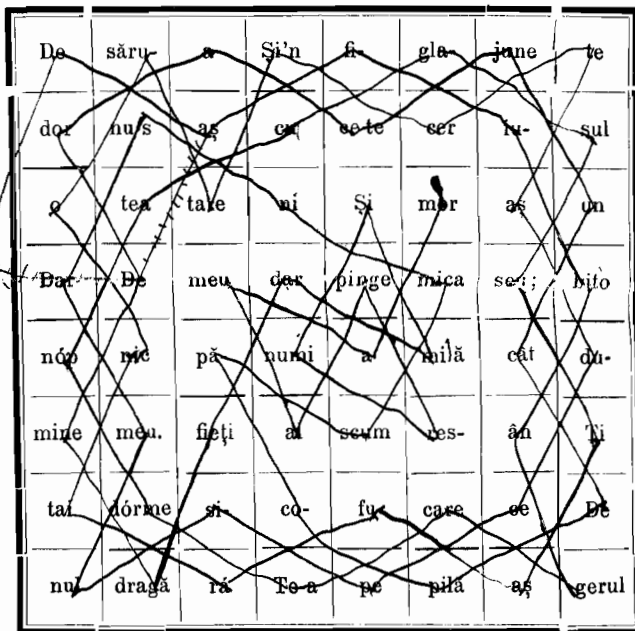
a avut și ea 10 cr.

Deslegare bună ni-a sosit dela dōmnele și domnișorele: Iosefina Popescu, Amalia Crișan, Minodora Micșunescu, Augusta M. Tuducescu, Aurelia Bichicean, și dela dnii Romul Vernica și Ioan Nedelcu.

Premiul s'a dobândit de dșora Amalia Crișan.

Ghicitura de șac

de Romul S. Orbean.

Se pōte deslegă după promenada calului.

Terminul de deslegare e 30 august st. n. Ca totdeauna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Călindarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătorile.	Sorele resare	Sorele apune
Dumineca 12 după Rusale. Mat. XIX. 16—26 inv. 1.					
Duminecă	4	16	Sf. 6 Coconi d. Efes.	5	1 7 5
Luni	5	17	Mart. Eusigen	5	2 7 3
Mart	6	18	(†) Schimb. la f. Dlui	5	3 7 0
Mercuri	7	19	Mart. Dometiu	5	4 6 58
Joi	8	20	Sf. Emilian Rom.	5	5 6 57
Vineri	9	21	Ap. Mathia	5	6 6 55
Sâmbetă	10	22	Mart. și arch. Laurent	5	8 6 54

Proprietar, redactor răspundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy în Oradea-mare.